

Reykjavík
Borgartúni 12-14
105 Reykjavík

Garðabær, 18. júní 2025
202506-0033/A.B.
08.02

Efni: Umsögn - Lýsing - Deiliskipulag - Sæbrautarstokkur Reykjavíkur.

Vísað er til erindis skipulagsfulltrúa Reykjavíkurborgar er barst 6. júní sl. þar sem óskað er umsagnar Náttúruverndarstofnunar um lýsingu að deiliskipulagi fyrir Sæbrautarstokk. Í erindinu kemur fram að til stendur að setja Sæbraut í stokk á um 1 km löngum kafla, frá Miklubraut og norður fyrir gatnamót Kleppsmýrarveggar og Skeiðarvogs. Eitt af markmiðum með gerð vegstokka er að bæta umhverfisgæði í aðliggjandi byggð og tengja betur saman hverfi sem eru aðskilin með umferðarþungum stofnbrautum. Á yfirborði stokksins er fyrirhugaður nýr borgargarður sem myndar græna tengingu milli Vogahverfis og Vogabyggðar. Með tilkomu stokksins verða hljóðvist og loftgæði á svæðinu betri og tækifæri skapast fyrir nýja byggð meðfram austurhluta stokksins.

Friðlýst svæði – Háubakkar

Náttúruverndarstofnun bendir á að Háubakkar eru friðlýst sem náttúruvætti samkvæmt auglýsingu nr. 347/1983, og verndin tekur til jarðminja sem hafa mikið fræðilegt gildi. Í lýsingu á svæðinu kemur fram að markmið friðlýsingarinnar sé að vernda fágætar jarðminjar í núverandi mynd. Þar má meðal annars finna þykk setlög frá ísöld, þar á meðal Elliðavogslögin, sem veita mikilvæga innsýn í jarðsögu svæðisins og breytingar á loftslagi, sjávarstöðu og landmótun yfir hundruð þúsunda ára. Setlögin geyma einnig steingervinga sjávarlífvera og plöntuleifar sem varpa ljósi á lífríki þess tíma.

Háubakkar eru 2,1 ha að flatarmáli og staðsettir innst í Elliðaárvogi, sunnan við Naustavog og aðliggjandi athafnasvæði við Súðarvog. Auk þess bendir stofnunin á að svæðið er á appelsínugulum lista yfir verndarsvæði í hættu, m.a. vegna ásóknar ágengra tegunda og álags úr þéttbýli.¹

Í fyrirbyggjandi tillögu er gert ráð fyrir að Sæbraut verði lögð í stokk á u.þ.b. 1 km kafla, frá Miklubraut norður fyrir gatnamót Skeiðarvogs og Kleppsmýrarveggar. Framkvæmdasvæðið nær ekki beint inn á friðlýst svæði í Háubökkum en er í tiltölulega mikilli nálægð við það.

Náttúruverndarstofnun bendir á eftirfarandi atriði sem mikilvægt er að huga að við frekari þróun verkefnisins:

¹ <https://ust.is/nattura/natturuverndarsvaedi/fridlyst-svaedi/sudvesturland/haubakkar-reykjavik/>

- Framkvæmdin má ekki hafa áhrif á friðlýstar jarðminjar, s.s. með titringi, jarðraski eða breytingum sem kunna að valda raski á setlögum.
- Huga þarf að mögulegum óbeinum áhrifum, s.s. auknu álagi vegna mannvirkjagerðar í nálægum hverfum og skammtíma- eða langtímaágangi á svæðið vegna efnisflutninga eða annarra tímabundinna framkvæmda.
- Verndar- og stjórnunaráætlun svæðisins (gildandi til 2024) skal höfð til hliðsjónar í öllu mati og skipulagsgerð.²

Auk þess bendir stofnunarinn á að leyfi til framkvæmdar skal ekki veitt nema sýnt sé fram á að framkvæmd hafi ekki neikvæð áhrif á verndarmarkmið viðkomandi svæðis.

Virðingarfyllt,

Axel Benediktsson
sérfræðingur

Fróði Guðmundur Jónsson
sérfræðingur

² https://ust.is/library/Skrar/Einstaklingar/Nattura/Fridlyst-Svaedi/Sudvesturland/Haubakkar/H%c3%a1ubakkar_verndarogstj%c3%b3rnunar%c3%a1%c3%a6tlun_undirrita%c3%b0.pdf